

Ἡπ. (Ἰωάνν. Μελιγγ.) γκουτουλώ Ἡπ. γκουτουλάου Ἡπ. (Ἄρτ.) γκουτ'λώ Ἡπ. γουτ'λάου Ἡπ. (Ζαγόρ.) κ.ά. Μέσ. γκανταλειέμι Μακεδ. (Δεσκάτ.) γκανταλνιέμι Μακεδ. (Βλάστ. Γαλατ.) γκανταλνιούμι Μακεδ. (Βλάστ.) γκατζαλνιούμι Μακεδ. (Βλάστ.) γκαρνταλνιούμι Μακεδ. (Βελβ.) γκατιλιέμαι Ἡπ. (Δωδών.) Πελοπν. (Δίβρ.) γατιλιέμαι Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Πυλ. Σιδηρόκ. Τριφυλ.) γκιντιλιούμαι Ἡπ. (Τσαμντ.) γκιντιλιέμαι Πελοπν. (Λιγούρ.) γκιντιλιέμαι Πελοπν. (Δίβρ.) γιτιλιέμαι Πελοπν. (Γαργαλ. Πυλ.) γκουνταλειέμι Μακεδ. (Μοσχόποτ.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *g á d á l i k u*. Οἱ μετὰ τοῦ -ου- τύπ. πιθάν. ἐκ τοῦ συγγενοῦς καὶ συνων. Ἀλβαν. *g u d u l i s*, περὶ τοῦ ὅπ. βλ. G. Meyer, Neugr. Stud. 2, 65.

Ψαύω συνεχῶς εὐαίσθητα σημεῖα τοῦ σώματός τινος πρὸς πρόκλησιν ἀκουσίου γέλωτος, γαργαλῶ, ἐνθ' ἄν.: Δὲν κοτάνω νὰ πάου κοντά του, οὐλο γατιλιέται Πελοπν. (Γαργαλ. Πυλ.) Μὴ μπᾶς κοντά του, γατιλιέται καὶ θὰ ντοῦ πέση ὁ σίχλος ἀπὸ τὰ χέρια (σίχλος=ὕδροδοχεῖον) Πελοπν. (Γαργαλ.) Μὴ μὴ γκουνζ'λᾶς σ' λέον Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μὴ μ' ἀγγίης αὐτοῦ, γκονα'λειέμι αὐτόθ. Τοῦ μικροῦ γκουνταλειέτι πουλύ, τοῦ γκουνταλνᾶς κὶ κόβιτι π' τὰ γέλια Μακεδ. (Βλάστ.) Μὴ μὴ *gadaλnᾶς*, δὲ βαστῶ αὐτόθ. Μὴν τὸ γατιλᾶς τὸ παιδί, καὶ λυθῇ ἀπὸ τὰ γέλια Πελοπν. (Βερεστ.) Γατιλιέσαι; (εἰσαι εὐαίσθητος εἰς τοὺς κνησμώδεις ἐρεθισμούς;) Πελοπν. (Τριφυλ.) Μὴ μὴ πιάν'τς ἀπ' τ'ς ἀμπασκάλις, γιατί γκανταλειέμι Μακεδ. (Δεσκάτ.) Μὰ κὶ σὺ μὴ μὴ γκανταλᾶς 'ς τοῦ λιμό, θὰ σὶ δαγκώσουν τὰ χέρια σ' Θεσσ. (Κρούβρ.) Ἀμα σὶ *gadaλᾶ* ἢ λιμός σ', σὶ χουρατεύουν (=μιλοῦν διὰ σέ) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Συνών. γ α ρ γ α λ ε ὕ ω 1, γ α ρ γ α λ ῖ ζ ω ΑΙ, γ α ρ γ α λ ι κ ε ὕ ω, γ α ρ γ α λ ι κ ῖ ᾶ ζ ω. Β) Θωπεύω Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)

γκάπ-γκούπ σύνθηθ. γκάπ-γκόπ Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. ζωή, 119 γκάπα-γκούπα πολλαχ. γκάπ Θράκ. (Μέτρ.) κ.ά. Λέξις πεποιημένη.

Ἐπὶ τοῦ ἤχου τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν κτυπημάτων πελέκεως ἐπὶ κορμῶν δένδρων κυρίως ἢ ἄλλων ξύλων ἢ ἐκ τῶν κτυπημάτων ἀξίνης ἐπὶ τῆς γῆς κττ. ἐνθ' ἄν.: Τί 'ν' αὐτὸ τὸ γκάπα-γκούπα ποὺ ἀκούω ὅλη μέρα εὐτοῦ; Ἀθῆν. Τὸν λέει, γκάπ, πεζεβέγκη, τὸδωσε ξύλο μὲ τ'ς ὀκάδες Θράκ. (Μέτρ.) Φώναζε ἀποπίσω κὶ γκάπ-γκούπ τὸ χτύπαε Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) || Ποίημ.

Καὶ τώρα γκάπ! καὶ γκόπ! τ' ἀρχαιομάχο τὸ λισγάρι σκάφτει καὶ σκάφτοντας ξεθάφτει, τὰ κόκκαλα ξεθάφτει πελώριον συντριμμένον σκελετοῦ Κ. Παλαμ. ἐνθ' ἄν.

γκαπτσούνα ἡ, ἐνιαχ. γκαμπζιούνα Θεσσ. (Κακοπλεύρ.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δεσκάτ.) *gabζούνα* Θεσσ. (Γερακάρ. Καλαμπάκ. Μαυρέλ. Φωτειν.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *c á p s u n á* = φράουλα.

Τὸ φυτὸν Χαμαικέραςος ἢ λοφώδης (*Fragaria colina*) τῆς οἴκογ. τῶν Ροδιδῶν (*Rosaceae*) ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀγριοφράουλα, χαμοκερασιά. Β) Ὁ καρπὸς τοῦ ἀνωτέρω φυτοῦ ἐνθ' ἄν.: Θὰ πάου γιὰ γκαμπζιούνης Μακεδ. (Γήλοφ.) Πασάινω νὰ μάσου *gabζοῦνες* Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Συνών. ἀγριοφράουλα, γκαπτσούνη, χαμοκέρασος.

γκαπτσούνι τό, ἐνιαχ. γκαπτσούνι Μακεδ. (Γαλατ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γκαπτσούνα.

Ὁ καρπὸς τῆς ἀγριοφράουλας, τὸ χαμοκέρασος: Νὰ πᾶμι 'ς τὰ οὐχτάδια, νὰ μάσουμι γκαπτσούνια (οὐχτάδια = ὄχθες ποταμοῦ).

γκαπτσουνιά ἡ, ἐνιαχ. γκαμπζουνιά Μακεδ. (Δεσκάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γκαπτσούνα.

Γκαπτσούνα, τὸ ὅπ. βλ. Συνών. ἀγριοφράουλα, χαμοκερασιά.

γκαράζ τό, σύνθηθ. γκαράζι πολλαχ. καράζ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *garage* = ἀμαξοστάσιον.

Τόπος, ὅπου ἀνεφοδιάζονται, ἐπισκευάζονται ἢ φυλάσσονται αὐτοκίνητα καὶ ἄλλα τροχοφόρα ἐνθ' ἄν.: Πῆγα τὸ αὐτοκίνητό μου 'ς τὸ γκαράζι γιὰ ἐπισκευή σύνθηθ. Τὴ νύχτα τ' ἀφίνω τ' αὐτοκίνητο 'ς τὸ γκαράζ τοῦ γείτονα, γιατί δὲν ἔχω ιδιόκτητο πολλαχ. Συνών. ἀμαξοστάσιο, σταθμός, συνεργεῖο, συνεργεῖο αὐτοκινήτων.

γκαραζιέρης ὁ, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσιαστ. γκαράζ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ιέρης.

1) Ἰδιοκτήτης ἀμαξοστασίου σύνθηθ.: Αὐτὸς ὁ γκαραζιέρης ἔχει δέκα τσιράκια καὶ βγάζει λεφτὰ μὲ οὐρὰ σύνθηθ. Νοίκιασα αὐτὸ τὸ ἀμάξι ἀπὸ ἑνα γκαραζιέρη γνωστό μου Ν. Ἑστ. 24 (1938), 1400. 2) Ὁ ὑπάλληλος τοῦ γκαράζ σύνθηθ.: Ὁ γκαραζιέρης τοῦ γειτονικοῦ μας γκαράζ εἶναι καλὸς καὶ τίμιος Ἀθῆν.

γκαρδιαγαπημένος ἐπίθ. Θάσ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γκαρδιοῦς καὶ τῆς μετοχῆς ἀγαπημένος, τοῦ ρ. ἀγαπῶ.

Ὁ ἐγκαρδίως καὶ εἰλικρινῶς ἀγαπώμενος: Ἀσμ.

Τίπουντι δὲ λιμπίστικα μέσ' 'ς τοὺν ἀπάνου κόσμον οὐσάν τ' ἀδέρφια τὰ καλὰ τὰ γκαρδιαγαπημένα.

γκαρδιακά ἐπίρρ. ἐγκαρδιακά Ἡπ. κ.ά. — Κορ., Ἀτ. 2, 113. — Λέξ. Βάιγ. γκαρδιακά σύνθηθ. *γαρδιακά* Κρήτ. (Πεδιάδ.) *νγαρτζιακά* Κῶς ἀγκαρδιακά Κύπρ. ἀγαρδιακά Θράκ. (Αἴν.) ἀγαρδιακά Κύπρ. ἀγκαρδιακά Θάσ. καρδιακά Θράκ. (Αἴν.) — Δ. Σολωμ., 220 Γ. Ψυχάρ., Ἀγνή, 262.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. ἐγκαρδιακά. Ὁ τύπ. ἐγκαρδιακά καὶ εἰς Ἑρωτοπαίγν. στ. 577 (ἐκδ. Hesselings-Pernot, σ. 480) καὶ εἰς Σομ.

1) Ἐκ βάρους καρδίας ἐνθ' ἄν.: Τὸν ἀγαπᾶ - χαιρετᾶ - τῆς μιλάει γκαρδιακά σύνθηθ. Ἀπαῶ τον ἀγαρδιακά Κύπρ. Ὁ ἕνας 'εἰά, ποῦ 'τομ βετεινὸς βγκάλ-λει 'πὸ τὸν κόρφοφ δου ἕνα τσακχὶ χλαπφωτὸν τξὶ ὀλόχρουσον, δὸ φιλοῦσε νγαρτζιακά τθ' ἤλιε (τσακχὶ = σουγιᾶς) Κῶς || Ἀσμ.

Γκαρδιακά χαροποιήθη
καὶ τοῦ Βάσιγκτων ἡ γῆ

Δ. Σολωμ., 5

Ξάφρον, κ' ἐλαφρὰ πατῶ σας,
καρδιακά σᾶς χαιρετῶ

Δ. Σολωμ. 220.

Καὶ γκαρδιακά ἀναστέναζε καὶ χτύπαγε τὰ στήθια Κ. Κρυστάλλ., Ἑργα, 199, 6. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Ἑ-

ρωτοπαίγνια ἔνθ' ἄν. «ἀναστενάζω ἐγκαρδιακά». 2) Ἀληθῶς, εἰλικρινῶς Θράκ. (Αἶν. κ.ά.)

γκάρδιακας ὁ, Φοῦρν.

Ἐκ τοῦ οὐς. γ κ ἄ ρ δ ι ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -α κ α ς.

Γ κ ἄ ρ δ ι ο ς 1, τὸ ὅπ. βλ.: "Ὅταν περάσῃ ὅλο τὸ στημόνι ἀπὸ τὸ χτένι, τὸ δένομε 'ς τὸ μπροστινὸ γκάρδιακα καὶ ὑφαίνομε.

γκαρδιακός ἐπίθ. ἐγκαρδιακός Κύπρ.—Α. Παπαδιαμ., Πασχάλ. διηγ., 24 Α. Προβελ., Ποιήμ. 1, 361 Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ, 2, 124 — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Ἡπίτ. ἐγαρδιακός Κύθηρ. ἐγκαρτιακός Λυκ. (Λιβύσσ.) ἐγκαρδιακός Κύπρ. γκαρδιακός σύννηθ. γαρδιακός Ἄνδρ. Θήρ. Κέως Κρήτ. ("Ἅγιος Γεώργ.") Λευκ. Λήμν. Μέγαρ. Μῆλ. Νάξ. ('Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Κοντογόν. Κορών. Λεῦκτρ. Μάν. Οἴτυλ. Σουδεν.), γαιρδιακός Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) νγαρτζακός Κῶς γαρδζιακός Κῶς (Κέφλ.) γκαρτιακός Λυκ. (Λιβύσσ.) γαρ-κιακός Κάλυμν. ἀγκαρδιακός Βιθυν. Ἡπ. (Πάργ.) Κύπρ. Μακεδ. (Δεσκάτ.) — Χ. Χρηστοβασ., Τιμή, 16 ἀγαρδιακός Θράκ. (Αἶν. Μάδυτ.) Ἰθάκ. Λήμν. ἀνγκαρδιακός Κύπρ. ἀνγαρδοντζακός Ἀστυπ. ἀγκαρδιακός Κύπρ. ἀνγκαρδιακός Κύπρ. ἀγκαρδιακός Ἡπ. Ἰκαρ. ἀγκαρδιακός Κύπρ. γκαρδιακός Ἡπ. (Ζαγορ.) καρδιακός Βιθυν. (Παλλιδάδ. Πιστοκοχ.) Ἡπ. (Χιμάρ.) Θράκ. (Αἶν. Σαμακρόβ.) Κεφαλλ. (Φισκάδ.) Κρήτ. Κύθν. (Δρυοπ.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. ('Ἀρν. Δρυμ. Θεσσαλον. Καταφύγ. κ.ά.) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Προπ. (Μαρμαρ.) Χίος (Βροντ. κ.ά.) — Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. καρδᾱκός Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. κ.ά.) καρδᾱκὸ Τσακων. (Χαβουτσ.) καργῖακός Κῶς (Καρδάμ.) καρτιακός Λυκ. (Λιβύσσ.) καριακός Λυκ. (Λιβύσσ.) καρδεκός Καππ. (Φάρασ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Θηλ. καρδᾱκέσσα Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. ἐ γ κ α ρ δ ι α κ ὁ ς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ κ α ρ δ ι α κ ὁ ς παρὰ Σαχλίκ., Γραφαὶ καὶ ἀφηγήσεις στ. 89 (ἐκδ. G. Wagner, σ. 81). Ὁ τύπ. ἀ γ κ α ρ δ ι α κ ὁ ς καὶ εἰς Βουστρών. (Κ. Σάθα, Μεσν. βιβλιοθ. 2, 432).

1) Πολὺ προσφιλὴς, ἐπιστήμιος σύννηθ.: Εἶναι φίλοι γκαρδιακοὶ σύννηθ. Ὁ Στρατῆς εἶναι γκαρδιακός μου φίλος κι ἄλλο φίλο σὰν κι αὐτὸ δὲν ἔχω Μῆλ. Ἦταν δυὸ φίλοι ἀγκαρδιακοὶ Θράκ. || Γνωμ. Ἀποὺν φίλον γκαρδιακὸ δὲ θὰ ἰδῆς κακὸ Στερελλ. ('Ἀχυρ.) || Ἄσμ.

Ἀγαπημένο μου πουλλὶ καὶ γκαρδιακὸ μου ταίρι,
ὅ,τι τρανῶ γιὰ λόγου σου ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει
ἀγν. τόπ.

Ἀγαπημένο μου πουλλὶ καὶ γαρδιακὸ μου ταίρι,
γαρίφαλο τσῆ ἔιτοινᾶς καὶ τῶν ὀχτρῶ μαχαίρι
Νάξ. ('Ἀπύρανθ.)

Νὰ ξέρω ποῦ κοιμᾷτ' ἀετός, ποῦ βασιλεὺς ὁ ἥλιος
καὶ ποῦ θερίζ' ἡ ἀγάπη μου, ὁ γκαρδιακός μου φίλος
Θράκ. (Αὐδήμ.)

Ἄν εἶσαι φίλος γαρδιακός τσαὶ δὲ φοβᾶσαι χάρο,
δῶσι μου τὸ πακέτο σου νὰ στρίψω 'να τσιγάρο
Μέγαρ.

Σοῦ φέραμ' χαιρετίσματα μαζί μὲ τὸ πανέρι,
γ-ἡ ἀγάπη σου σοῦ τὰ 'στείλε, τὸ γαρδιακὸ σου ταίρι
Λήμν.

Ἄχ, μάννᾱ μ', πῶς ἐπέθανες, ἄχ, μάννᾱ καρδᾱκέσσα
(μοιρολ.) Πόντ. (Κερασ.)

Ὦχ, Ἀφένη μου, ὦχ, Κύριέ μου,
ὦχ, γλυκύτατε κ' ἐγαρδιακέ μου

(ἐκ καλάνδων Λαζάρου) Κύθηρ.

Συνών. ἐ γ κ ἄ ρ δ ι ο ς Α1. β) Εἰλικρινῆς, πιστὸς πολ-
λαχ.: Ἄν εἶσαι φίλος γκαρδιακός, τώρα θὰ φανῆς Ἀθῆν.
Δὲ τοὺν μοιάζ' οὐ γιός τ', 'κεῖνους ἦταν ἄθρομπους καρδια-
κός Βιθυν. (Πιστικοχ.) || Ἄσμ.

Τσαὶ 'πὲ σημάδκια ἀγκαρδιακὰ τσ' ἡ πόρτα νὰ σ' ἀνοίξῃ
Κύπρ. γ) Τὸ οὐδ. ὡς οὐς., μυστικόν, μυχία σκέψις Σ.
Σκίπης, Ἀγ. Βαρβάρ., 113: Ποίημ.

Δὲν καρτερῶ ἀπ' τῇ Μπαρμπαριὰ τὸ ἀδέρφι μου

γιὰ νὰ 'ρθῇ

μηδὲ κι ἀπ' τὰ μακρόνησα, νὰ πῶ τὸ γκαρδιακὸ μου

2) Ἀμφιθαλὴς υἱός, ἀντάδελφος Ἡπ. Θράκ. (Σαμακρόβ.)
Κεφαλλ. Κρήτ. Μακεδ. (Δεσκάτ. Τσοτίλ.) Πελοπν. (Καλά-
βρυτ. κ.ά.) Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.)—Α. Παπαδιαμ., Πασχάλ.
διηγ., 24 Ν. Πολίτ., Παροιμ., 4, 188: Ἡ μέλισσα κ' ἡ σφήκα
ἦταν ἀδερφάδες γκαρδιακὲς (ἐκ παραμυθ.) Πελοπν. Ἡ θειά
Σοφοῦλα ἠγάπα τὰ πνευματικά της τέκνα ὡς τέκνα της
ἐγκαρδιακά, τὰ ἐθώπενε, τὰ ἐφίλενε Α. Παπαδιαμ., ἔνθ'
ἀν. || Ἄσμ.

Τρί' ἀδερφάκια ξέβκασι 'πὲ μέσα 'πὲ τὴν Πόλη,
τὰ δυὸ ἦτανε καρδιακὰ καὶ τό 'να ἦταν ξένο
Σαμακρόβ.

Ἄκου, παιδί μου Μαρουδιά,
παρρεύτης ἀνερώτητα,
γι' αὐτὸ θὰ σὲ σκοτώσουνε
τ' ἀδέρφια σου τὰ γαρδιακὰ

Πελοπν. (Μάν.)

Δὲν ἔχει ἀδέρφια καρδᾱκὰ νὰ κλαῖν, νὰ τὰ θρηνοῦνται
Πόντ. (Κερασ.) || Ποίημ.

Σᾶς ὀρκίζω, ἀγκαλιασθῆτε
σὰν ἀδέλφια γκαρδιακὰ

Δ. Σολωμ., 31. Ἀντίθ. ἀ λ λ η λ α δ ἑ ρ φ ι, ἀ λ λ η-
λ ἄ δ ε ρ φ ο ς, ἀ λ λ η λ ο π ρ ὅ γ ο ν ο, μ η λ α δ ἑ ρ φ ι.
β) Ἐπὶ τέκνων ἢ γονέων συνήθως, γνήσιος, νόμιμος Ἡπ.
Λέσβ. Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) Πελοπν. (Κορών. Μάν. Σου-
δεν.) Στερελλ. ('Υπάτ.) — Χ. Χρηστοβασ., Τιμή, 16: Δὲν εἶ-
ναι μάννα της γαρδιακιά, τὴν ἔχει καμωμένη μὲ ἄλλη γν-
ναίκα ὁ πατέρας της Κορών. || Ἄσμ.

Ἄν εἶσαι μάννα καρδιακή, νὰ σύρῃς τὰ μαλλιά σου
Λέσβ.

Πρῶτα σ' ἀφίνω 'ς τὸ Θεὸ καὶ δεύτερα 'ς τοὺς ἄγιους
καὶ παραδευτερώτερα 'ς τὴν γαρδιακιά μου μάννα
Σουδεν. || Ποίημ.

Εἶσαι παιδί μου ἀγκαρδιακὸ, ὅσο πὺ εἶμαι τίμια
Χ. Χρηστοβασ., ἔνθ' ἀν. Ἀντίθ. ἀ λ λ η λ ο π ρ ὅ γ ο ν ο,
π ρ ο γ ο ν ὁ ς. 3) Ὁ ἐκ βάθους καρδίας προερχόμενος πολ-
λαχ.: Ἀγάπη γκαρδιακή Ἡπ. Νὰ μαζωχτῇ οὐλὸς ὁ κό-
σμος νὰ κἀνῃ λιτανεία μὲ πίστη καρδιατῆ Πελοπν. (Ξε-
χώρ.) Μοῦ 'πε δυὸ λόγια γκαρδιακὰ Πελοπν. (Δάρα Ἀρχαδ.)
|| Ποίημ.

Βαρεῖα κατάρα γκαρδιακή

Α. Προβελ., Καλόγ. Κλεισ. 3, 63

Καὶ στέναγμα ἐγκαρδιακὸ τ' ὠραῖο στηῆθος της σαλεύει
Α. Προβελ., Ποιήμ. 1, 361.

Τὰ τάματα τὰ γκαρδιακὰ
ποὺ τὴν εἰκόνα της στολίζουν

